

KOMISIJA

KOMISIJAS IETEIKUMS

(2005. gada 12. janvāris)

par to, kas Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 98/70/EK izpratnē attiecībā uz benzīnu un dīzeļdegvielām veido bezsvina benzīna un dīzeļdegvielas pieejamību ar maksimālo sēra saturu atbilstoši līdzsvarotā ģeogrāfiskā teritorijā

(Dokuments attiecas uz EEZ)

(2005/27/EK)

EIROPAS KOPIENU KOMISIJA,

ņemot vērā Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu, un jo īpaši tā 211. pantu,

tā kā:

- (1) Saskaņā ar 3. panta 2. punkta d) apakšpunktu un 4. panta 1. punkta d) apakšpunktu Eiropas Parlamenta un Padomes 1998. gada 13. oktobra Direktīvā 98/70/EK, kas attiecas uz benzīna un dīzeļdegvielu kvalitāti un grozījumiem Padomes Direktīvā 93/12/EEK⁽¹⁾, dalībvalstīm jānodrošina, lai to atbilstoši līdzsvarotā ģeogrāfiskā teritorijā būtu pieejams bezsvina benzīns un dīzeļdegviela ar noteiktu maksimālo sēra saturu.
- (2) Direktīva 98/70/EK paredz arī to, ka Komisijai jāizstrādā ieteikumu vadlīnijas attiecībā uz to, kas šajā izpratnē ir 10 mg/kg sēra bezsvina benzīna pieejamība atbilstoši līdzsvarotās ģeogrāfiskās teritorijās.
- (3) Šķiet, ir lietderīgi izstrādāt šāda veida vadlīnijas arī attiecībā uz dīzeļdegvielu ar maksimālo sēra saturu 10 mg/kg.

- (4) Komisija ir izvērtējusi vairākas iespējas. Šī darba rezultātā pēc apspriešanās ar dalībvalstīm, attiecīgo rūpniecības un tirdzniecības nozaru un citu nevalstisko organizāciju ekspertiem Komisija ir izstrādājusi šādas vadlīnijas,

AR ŠO IESAKA.

Direktīvas 98/70/EK 3. panta 2. punkta d) apakšpunkta un 4. panta 1. punkta d) apakšpunkta izpratnē, un jo īpaši attiecībā uz sēru nesaturošu degvielu pieejamību atbilstoši līdzsvarotās ģeogrāfiskās teritorijās dalībvalstīm, jāpiemēro pielikumā izklāstītie principi.

Briselē, 2005. gada 12. janvārī

Komisijas vārdā —
Komisijas loceklis
Stavros DIMAS

⁽¹⁾ OV L 350, 28.12.1998., 58. lpp. Direktīvā jaunākie grozījumi izdarīti ar Regulu (EK) Nr. 1882/2003 (OV L 284, 31.10.2003., 1. lpp.).

PIELIKUMS

Vadlīnijas attiecībā uz to, kas veido pieejamību atbilstoši līdzsvarotā ģeogrāfiskā teritorijā Direktīvas 98/70/EK 3. panta 2. punkta d) apakšpunkta un 4. panta 1. punkta d) apakšpunkta izpratnē

1. ŠAJĀS VADLĪNIJĀS LIETOTO TERMINU IZSKAIDROJUMS:

Sēru nesaturošas degvielas ir bezsvina benzīns un dīzeļdegvielas, kurās sēra saturs ir vienāds vai mazāks par 10 mg/kg (ppm).

Uzpildes stacijas vai degvielas uzpildes vietas ir mazumtirdzniecības vai komerciālas vietas, kurās degviela tiek iepildīta autotransporta līdzekļos to kustībai uz priekšu (kā definēts EN 14274:2003).

2. IETEKMĒJOŠIE FAKTORI

Lai nodrošinātu sēru nesaturošu degvielu pieejamību, dalībvalstīm vajadzīgs noteikts elastības līmenis atbilstoši atšķirīgām vietējā tirgus un piegādes infrastruktūras situācijām. Jāņem vērā šādi faktori:

1) *mazs iedzīvotāju blīvums*

Lielos apgabalos ar zemu iedzīvotāju blīvumu, visticamāk, ir mazāks skaits un nelielākas uzpildes stacijas (tilpuma caurlaides vai uzpildes sūkņu skaita ziņā), savukārt lielākas uzpildes stacijas koncentrētas blīvāk apdzīvotos apgabalos. Jāņem vērā lielāki pārvietošanās attālumi starp degvielas uzpildes punktiem un iespējamā esošās infrastruktūras nespēja atbalstīt vairāk kā vienu degvielas sēra saturs līmeni.

2) *liels iedzīvotāju blīvums*

Apgabalos ar lielu iedzīvotāju blīvumu, visticamāk, uzpildes stacijas vidēji ir lielākas (tilpuma caurlaides, kā arī uzpildes sūkņu skaita ziņā), to skaits ir lielāks, un līdz ar to tās atrodas tuvāk viena otrai. Šajā gadījumā vairāk ticams, ka infrastruktūra spēj atbalstīt daudzas degvielas kategorijas un ir iespējama pakāpeniskāka uzpildes staciju aptveršanas ieviešana.

3) *mazi salu tirgi*

Mazi salu tirgi, visticamāk, liecinās par līdzīgām problēmām, kādas ir maza iedzīvotāju blīvuma apgabalos, ar papildu iespēju, ka pastāv mazāks (vai viena) piegādātāja tirgus vai arī ierobežots skaits lielu terminālu (vai viens liels termināls).

3. VISPĀRĒJAS VADLĪNIJAS

No dalībvalstīm saskaņā ar Direktīvas 98/70/EK 8. pantu jau tiek prasīts sniegt pamatinformāciju par valsts tirdzniecības apjomiem attiecībā uz sēru nesaturošu bezsvina benzīnu un dīzeļdegvielu.

Šīs vadlīnijas sniedz četrus vērtēšanas kritērijus, kurus Komisija noteikusi kā sevišķi noderīgus, nosakot ģeogrāfiski līdzsvarotu sēru nesaturošu degvielu pieejamību direktīvas 3. panta 2. punkta d) apakšpunkta un 4. panta 1. punkta d) apakšpunkta izpratnē. Divas detalizētās primārās iespējas A un B sniedz skaidrāku un precīzāku informāciju par sēru nesaturošu degvielu ģeogrāfisko pieejamību. Parasti var pieņemt, ka dalībvalstis varētu izvēlēties vai nu A vai B iespēju, taču nepiemēros tās abas vienlaicīgi.

Un divas mazāk detalizētas sekundārās iespējas C un D sniedz informāciju par pieejamību konkrētos apgabalos.

Jāatzīmē tas, ka ierosinātās iespējas var zaudēt savu nozīmību, ja visās uzpildes stacijās sasniegts augsts pieejamības līmenis, piemēram, diapazonā no 60 % līdz 80 %. Tādos gadījumos turpmāka valsts politikas sekmju detalizēta reģionāla novērtēšana var nebūt nepieciešama. Attiecībā uz D iespēju procentuālais rādītājs varētu būt pat nedaudz augstāks atkarībā no situācijas.

Jebkurā gadījumā atšķirības starp situācijām attiecībā uz sēru nesaturoša bezsvina benzīna un sēru nesaturošas degvielas ieviešanu norādīs uz to, vai tās jāanalizē atsevišķi.

Dalībvalstis var izvēlēties metodes, kas tām šķiet vispiemērotākās, lai ieviestu sēru nesaturošu degvielu pieejamību valsts mērogā. Tomēr ir ieteicams, lai dalībvalstis apsvērtu šeit piedāvātās iespējas, pirms pieņemtu lēmumu par vispiemērotākajiem pasākumiem, kas sekmētu ieviešanu attiecīgajā valstī. Īpaši gadījumi aplūkoti 4. iedaļā.

3.1. *A iespēja: tādu degvielas uzpildes staciju īpatsvars pa reģioniem, kurās ir pieejamas sēru nesaturošas degvielas kategorijas*

3.1.1. **Kritērijs**

Nacionālo bezsvina benzīna un dīzeļdegvielas uzpildes staciju skaits, kurās pieejama sēra nesaturošas degvielas kategorijas/veidi (katra atskaites gada beigās) atbilstoši Eurostat teritoriālo vienību trīs līmeņu nomenklatūrai statistikas nolūkā (NUTS) 3. līmeņa reģionālajā iedalījumā.

Šajā kritērijā tiek izmantotas sekojošas vienības:

a) uzpildes staciju skaits;

b) to uzpildes staciju skaita procentuālais rādītājs, kurās pieejama sēru nesaturoša degviela.

3.1.2. **Noderīgums**

Šī kritērija priekšrocība ir tā, ka tas sniedz skaidru norādi par sēru nesaturošu degvielu ģeogrāfisko pieejamību tādā līmenī, kas pamatoti nodrošina vienmērīgu sadali valsts teritorijā. Turklāt NUTS reģionālie apgabali ir jau noteikti un tiek izmantoti citos Kopienas statistikas datos, un citu NUTS reģionālo datu (tādu kā iedzīvotāju skaits, teritorijas platība u.tml.) pieejamība dos iespēju veikt noderīgu papildu analīzi.

3.2. *B iespēja: vidējais attālums starp uzpildes stacijām, kurās ir pieejamas sēru nesaturošas degvielas kategorijas*

3.2.1. **Kritērijs**

Vidējais attālums vai nu starp tām bezsvina benzīna, vai bezsvina dīzeļdegvielas uzpildes stacijām, kurās pieejama sēru nesaturoša degviela. Tajā ietverts valsts vidējā, maksimālā un minimālā attāluma aprēķins starp tām uzpildes stacijām, kas nodrošina sēru nesaturošu degvielu (atsevišķi no bezsvina benzīna un dīzeļdegvielas). Tas var būt noderīgs arī, lai salīdzinātu šos rādītājus ar visu uzpildes staciju valsts vidējo rādītāju.

3.2.2. **Noderīgums**

Šī kritērija priekšrocība ir tāda, ka tas sniedz attālumu atšķirības novērtējumu, kādu transporta līdzekļu īpašniekiem, kuriem nepieciešamas sēru nesaturošas degvielas, nākas pārvarēt, lai uzpildītu savu transporta līdzekli valsts teritorijā. Salīdzinājums ar visu uzpildes staciju valsts vidējo rādītāju kritēriju izvirza labākā perspektīvā, vērtējot konkrētos valsts apstākļus.

3.3. *C iespēja: sēru nesaturošu degvielu pieejamība lielās uzpildes stacijās*

3.3.1. **Kritērijs**

Lielo/galveno uzpildes staciju skaits un kopējā procentuālā attiecība, kurās sēru saturošs bezsvina benzīns vai dīzeļdegviela ir pieejama valsts mērogā. Dalībvalstij jānosaka lielas uzpildes stacijas, ievērojot, ka tajās minimālā caurlaides robeža ir miljons litru gadā, atbilstoši savai nacionālajai situācijai (piemēram, var būt tā, ka ietverti aptuveni 5% no visām uzpildes stacijām).

3.3.2. **Noderīgums**

Lielas uzpildes stacijas atrodas augsta pieprasījuma apgabalos, tāpēc šis kritērijs sniegs noderīgu sēru nesaturošu degvielu pieejamības rādītāju attiecībā uz šādiem apgabaliem. Visticamāk, ka šādas uzpildes stacijas ir sadalītas pietiekami vienmērīgi visā valsts teritorijā, un kritēriju būs iespējams relatīvi viegli izmantot.

3.4. *D iespēja: sēru nesaturošu degvielu pieejamība automaģistrāļu/autoceļu uzpildes stacijās*

3.4.1. **Kritērijs**

Galveno ceļu vai automaģistrāļu/šoseju uzpildes staciju skaits un kopējā procentuālā attiecība, kurās valsts mērogā pieejams sēru nesaturošs bezsvina benzīns vai dīzeļdegviela. Dalībvalstij atbilstoši jānosaka galvenie ceļi vai automaģistrāles/autoceļi.

3.4.2. **Noderīgums**

Šis kritērijs īpaši noderīgs attiecībā uz tranzītu un tūrisma tajā ziņā, ka tas sniedz pieejamības rādītāju saistībā ar galvenajām satiksmes artērijām. Arī šīs uzpildes stacijas, visticamāk, ģeogrāfiskā ziņā būs izvietotas relatīvi vienmērīgi un plaši visā valsts teritorijā, lai gan galvenokārt būs saistītas ar lielākas apdzīvotības centriem.

4. ĪPAŠI GADĪJUMI

Dažos gadījumos vai nu dalībvalstu veikto pasākumu dēļ, vai arī tās īpašās situācijas dēļ, ar kuru dalībvalsts saskaras, tai varētu nebūt nepieciešams pilnībā izmantot vai nu primārās, vai sekundārās iespējas, lai atbilstoši ilustrētu sēru saturošu degvielu ģeogrāfiskās pieejamības līmeni. Ir paredzēti divi šādi gadījumi, kad varētu būt lietderīgi samazināt nacionālās politikas sekmju vērtējumu:

- 1) ļoti augsta nacionālā tirgus pieejamība vai pāreja uz sēru nesaturošu bezsvina benzīnu vai dīzeļdegvielu;
- 2) dalībvalstij ir viens termināls/piegādātājs vai arī ierobežots salas tirgus.

Šajos gadījumos piemērots ir pazemināts analīzes līmenis.

4.1. *Ļoti augsta pieejamība/tirgus pāreja*

Gadījumos, kad dalībvalsts veikto pasākumu veids nodrošina ļoti augstu pieejamību/tirgus pāreju visas valsts mērogā (piemēram, no 60 līdz 80% uzpildes staciju vai tirgotavu), iespējams, pietiktu izmantot tikai pamatinformāciju par kopējām sēru nesaturošu degvielu pārdošanas proporcijām (apjomiem) un vajadzības gadījumā valsts līmeņa datus par bezsvina benzīnu vai dīzeļdegvielu.

Ir virkne veidu, kā sasniegt šo augsto pieejamību/tirgus pāreju. Tie būtu:

- a) ražošanas nozares nolīgumi, kas garantē sēru nesaturošu degvielu piedāvājumu lielākajā daļā uzpildes staciju;
- b) fiskālas motivācijas izmantojums, kā rezultātā tiek sekmēta tirgus pārslēgšanās galvenokārt uz sēru nesaturošām degvielām;
- c) obligātas pārejas uz sēru nesaturošu degvielu/tās pieejamības uzpildes stacijās ieviešana.

4.2. *Viens termināls/salu tirgi*

Dalībvalstīs, kurās ir viena piegādātāja termināli, vai salu tirgus apstākļos var būt novērojams vienmērīgs kāpums līdz plašai vai pat 100% sēru nesaturošu degvielu pieejamībai. Tas atkarībā no konkrētajiem apstākļiem var mazināt A – D iespēju pielietojuma noderīgumu šajos atsevišķajos apgabalos.
